

solare annum ordinarentur. Docet istud inter ceteros Gaza libro de mensibus; cuius verba tamquam necesaria libet describere: Διχός οὐ, inquit, ἡμέρας ἐπίστροψεν τὸν οὐκούνα, ηγετούσαν ημέρας οὐλόφουν τὸν ηλιόν, οὐδὲ τὸν εἰς ποινήν μελέτην καταπολεῖν τὸν λόχον. καὶ τότε δὴ μετεπιπλόντος οὐλόφουν τὸν ηλιόν μεταποτεῖσθαι τὸν λόχον τὸν ηλιόν, ηγετούσαν τὸν ηλιόν, οὐδὲ τὸν μελέτην τὸν λόχον, τὸν οὐλόφον τὸν λόχον, τὸν ηλιόν τὸν λόχον. Καὶ τότε τὸν ηλιόν, ηγετούσαν τὸν λόχον. Dupliciter igitur contemplabatur annum: nūc alterum diebus circuibant trecents, & sexaginta, quae ad Solem accommodabantur; quod in totidem partē signifer tributus sit: Cujus anni quantam partem dies esse duos, & septuaginta dicit Arisoteles. Alterum diebus trecents sexaginta quatuor definiebant ad Lunam circuitus. Tam pro iusquaque ratione mensis alios ad Solem, alios ad Lunam de scriptos adhibebant: atque illis quidem trintiginta, illis vero quinque dies intercalarios appendebant: aut prater quinque, si quid insuper quartus quaque exiens annus auferret. Hec Gaza, & quidem vere. * Nam tricenarius mensium modus communi Scriptorum usū retinetur, cum de Gracorum mensibus verba faciunt, annoque solari. Geminus ecce pag. 81. οὐδὲ τὸν τρίτον τὸν Λευκόποτον τὸν ημέρων (quo scilicet τὸν νοχηγμένον complectimur) τὸν μηνά λέγοντες οὐτε ημέραν, τὸν δὲ επιπλέονταν τὸν ημέραν τὸν συναμφότερον νότον, τὸν ημέραν λέγονταν ιουνιανόν. Mensis, inquit, dierum esse trintiginta dicimus; annum vero dierum CCCXLV cum quadrante. Vides quo sensu mensis tricenarios Gracorum esse dixerit Geminus. Non enim ea ratione, quam ariolatus est Scaliger, quod & civiles menses trintiginta diebus constarent, & ex huiusmodi mensibus praeceps, aut, si forte, duobus adjunctis diebus, trecents, ac sexaginta dierum civilis annus confusgeret. Quod nemini, prater illum, venit in mentem. Sed de tacito anno & implicito Geminus accipiens est: qui annus solaris, & Julianus fuit. Julianum autem annum, antequam Romanis à Julio Caesar proponeretur, ab illa natione in civilem usum admisimus negat Scaliger, & quidem recte. Quocirca de civili anno Geminus non loquitur. Ergo aliud prater civilem annum apud Graecos exigitur: cuius dumtaxat tricenarii menses erant; non utique civili: cum ideo Geminus, τὸν δὲ μηνά alterius plenos, cœvoque fulsa poleta confirmet. Hec ratio, & praestantissimi Scriptoris auctoritas Scaligeriana opinionem jugular: qui tricenarios quidem menses apud Graecos fuisse nonnullos animadvertis: neque tamen, ut gloriatur, omnium primus. Tanto enim idem ante Gaza docuerat. Sed hoc tamen cum vidisset, verissimam observationem divinationibus inquinavit suis. Tollatur igitur ex hominum opinione error ille, quem unius viri in conjecturis, commentisque suis affverans, promptissimi error invexit. neque alii in usu populari, quam lunares finguntur anni; non illi quidem ad Hipparchi, & accuriorum Astrologorum abacum primis temporibus exacti; sed pinguiore Minerva, ac justo nonnumquam maiores, postea castigantes redditi: in quibus, poftequam à priscis illis facilius difcesseris, alterius fere vicibus pleni menses, cœvoque dispensati sunt. Cur autem solaris annus licet CCCXLV diebus explicetur, ab non ignaris verioris motus hominibus CCCXL circumscriptus fuerit; ad eoque velut adventitiis, & extraordinariori quinque dies adscripti; proxima, & Æquus causa videtur illa, quod ad Graecos attinet; quoniam ab ipso magistris Ægyptiis primi ita constitutus annus fuerat: ultima vero, & exquisitissima, cur vel ipsi metis Ægypti cam formam adsciverint, aut illa est ipsa, quam Gaza protulit; quod totidem in segmenta signifer orbis divisus est: Aut que nobis occurrit modo, quod, cum mensis ad Lunam propriè pertineant; unde & μῆνες, à Graecis δύναται utroque Luna cognomines, appellantur: trintigita porrò circiter diebus, non pluribus, orbem suum Luna compleat; visus est numerus idem ad mensum quorūcumque mensuram omnium aptissimus. Nulla melior hacce nūs, neque certior allata ratio est. In illa igitur acquiescamus; alteram non probemus, quam a priori, perpendere.

Quæ

* Achilles Statius Ifag. in Aratum p. 92. ποταμούρειαν πάγια παραγόντια, οὐδὲ θεοὺς πολεῖσθαι τὸν ημέραν. Petavius.

Quæ igitur in eum finem allata sunt, ut civilis Gracorum anni CCCXL dierum fuisse demonstretur, quinque sunt potissimum. Primus est Herodotus locus, quem tertio capite fuisse enarravimus; in quo Gracorum mensis tricenarius, annum simplicem CCCXL dierum constituit. Alter ex Aristotele petitus est; qui libro vi. de histor. Anim. cap. xx. οὐδὲ τὸ κατάντον, inquit, πάντας ποτε πρότερον τοτεστον, τοτεστον ημέρας οὐδεποτετοντος δύο. Quedam ex canibus quinta anni pars paruit, nimirum diebus septuaginta duobus. Quod & paulo post totidem verbis repetit. Ac si quinta pars anni dies habet LXXII, annus integer CCCXL colligetur. Tertius est Cleobuli, cujus enigma circumfertur, etsq; apud Laertium.

Εἰς δὲ τοτεστον, πάντες δὲ διάδεσσον τὸ ηλιότητα.
Πατέστητον πάντας, πλεύρα δέ τοι ηλιότητα,
Αἱ ράβδοι τοτεστον, αἱ δέ αὖτε μετανοία.
Αἴτιον δέ τοι διατίθεντον ηλιότητα.
Βίσφορος γενιτος πατέστητον: αἱ διατάξεις
Τερτιοῦ καὶ τοτεστον ηλιότητα, παρατάξει.
Quippe αἵτιον πατέστητον: αἱ διατάξεις
Immortale γένος καὶ πατέστητον, παρατάξει.
Hoc enigma tam annum diebus confici CCCIX, quam singulos menses XXXX perspicue significat. Quartus sit Plinius. Is lib. XXXIV. cap. VI. Atheniensis scribit Demetrio Philareto CCCIX. exxiliis statuas, quas mox lacraverunt; nōdum anno, inquit, bunc numerum dierum excede. Cujus Pliniiani loci Varroen Interpretatio dedit, qui apud Nonium scriptum reliquit, Demetrium tot statuas adeptum.

Quot menses habet annus absolutus.

Quintus a Scaligerio præteritus, ex Suida deponitur. Hic enim in voce ηλιότητα testatur ex Philochoro, quatuor olim Athenis existentes tribus, que in tres partes singulae dividebantur, quae φρεγάται, vel τετράδες dictae. Eadem in XXX. δὲ subdivisa; τοιούτοις δέ τοι ημέραις ημέραις, ημέραις τοιούτοις τοιούτοις ημέραις, τοιούτοις τοιούτοις ημέραις, τοιούτοις τοιούτοις ημέραις. Cor. ηλιότητα φρεγάται, καθόπειροι μῆνες, τοιούτοις ημέραις ηλιότητα φρεγάται, καθόπειροι ημέραις τοιούτοις ηλιότητα. Vides & XXX. mensibus dies, & duodecies tricenos, hoc est CCCXL, annis singulis imputari. * Nos ad hanc omnia Scriptorum veterum testimonium primum illud excipimus; ea parim de antiquissimo Gracorum anno lunari accipienda videri; quem CCCXL diebus definitum esse supradictum docimus: parim ad civilem, & vulgarem minime pertinere, sed ad interiorē & solarem. Qui licet diebus absolvatur CCCXL cum quadrante, in eo tamen solidi CCCXL ordinari, ac propria communī iudicio censibantur; reliqui, velut appenditae quedam erat, & accessio. Neque mirum id esse debet, quoniam Graeci solari anni modum, atque usum ab Ægyptiis sapientibus didicere. Nam Solonem, & alios veteres; tum Platonem, & Endoxum deinde cum Ægyptiorum sacerdotibus arctissimam sciens habuissent confunditatem, ab hisse arcana multa perceperit. Quare illorum exemplo duodecinos menses aquabilis obserbabant; ceteros non ut illi, præcisè quinque, sed adjecto etiā intercalari, velut adventitios arrogabant. Atque haud scio an ulla natio, que quidem solari anno ante Iulium Casarem facta, arcaneo uia fit, aliam mensum descriptionem, quam in dies trintiginta tenerit. Graecos sane menses fuos ad eum modum digessisse: sed folares, ac reconditos, non populares tefsis est omni major exceptione Geminus; cum idem tamen solarem annum diebus præterea quinque, & quadrante perfici.

Præterea est illud in toto hoc annorum negotio observatione dignissimum, quod nobis, cùm attentius ea contemplarem, veniebat in mentem: nempe annum propriè dictum, & φρεγάται solare esse; quoniam fides hujus conversione simplici definitur. Nam lunaris annus simplex non est, sed ex duodecim, & interduodecim Lunæ orbibus, ac periodis conficitur. Hujus ergo mensuræ motus propriæ, ac singularis est, mensis. Unde & mensis Luna tribuntur, ut isque nomen illa mutuatur. Iidem vero duodecies repetiti, quod tempus annum appellant, nullius alterius sideris cursum, cum mensis ille tricenarius 2& 7/12 in 60°, hoc est ex æta dieteride, apud Herodotum legatum adjunctus. Nam neque ad lunæ rationes adequadandas factam illius accessionem potest dicere: quoniam quidem persuasum vulgo tum fuisse scribi pag. 62. 64. & alibi pafim, annum lunare dierum esse trecentorum quinquaginta quatuor. Neque ut cum sole popularis annus paria faceret. Hoc enim pafco solaris anni modum ab illis constitutum oportuit dierum CCCXL, ut altero quoque anno dies accrescerent XXX. At istud diserte negat idem; qui vetustissimam, & marginem domi hanc opinionem pef illa tempora fuisse censet; solarem annum diebus

* Augustinus de Trin. Lib. IV. c. 4. cùm dixisset menses Veterum tricenarios fuisse, subdit: Sexagenarius ergo nimirum dierum fixa pars anni est. Sed quoniam sic mensis circuitus Luna ostendit hominibus, sic annis circuitu Solis animadversus est. Restant an-

Erat I.

10 diebus constare cccxv. cum quadrante. Vide pag. 28. aut peregrino homini, aut eadem de re dumtaxat obiter, atque in transcurſis loquenti. Suidus locus manifeste veterem ad Gracorum annum lunarem, qui postmodum obsolevit, pertinet: & quidem antiquissimum, nempe circa Cecropis etatem; quo tempore tricenarios fuisse menses, annum vero dierum cccix. diximus, utroque rudit facili opinionis lunares.

Hactenus iis testimonios occurrit, quae non absurdum de posita, nec ab eo, quod probandum erat, aliena proficiunt. Etenim primâ ipsa specie, quod vult, efficiunt, Gracorum annum ex ccclx diebus, menses tricensi constituti. Reliqua prorsus abhorrentia sunt, & per hallucinationem ad idem probandum corrugantur. Insigne est inter cetera, & singulare, quod libro lli. Isag. can. pag. 255, ex Diodoro Siculo collegit, de anno Gracorum aquabilis. Scaligeri verba sunt: *Diodorus, inquit, libro xiiii. pag. 331. Scribit quosdam ingressos in quinque cuiusdam ades media nocte, neomenia; & quae agitos suis ad lumen Luna. Sanè Luna in neomenia lucere media nocte non potest. Igitur ea neomenia non fuit lunaris.*

Verba Diodori: οὐτοις εἰσ οὐδαί μεράς μόνος τεγμένης τῇ φύσει πλέον νυκτὸς εἰσόντων. Αλιγοτε ιπέρτελος: οὐτοις εἰσ οὐδε τοῖς φύσεις φύσις τεγμένης. Ηὕτω. Βέριμης, quia statim eodem in loco sequuntur, ratioinatim absurditatem plena voce predican. Refert Diodorus hominem illum, qui se per neomeniam, circa medianam noctem, nonnullos in adem inquinili sivebentes vidisse pro testimonio dixerat, interrogatum à judicibus, quando intempsa nocte illorum faciem dignoscere posuisset, respondisse, ad Lunam se eos agnoscere. Quo responsum mendacium convicuit est: ἐτοι δὲ τετράνταις εἰσήγεται τῇ φύσει. Quare tantum abest, ut ex eo loco confituisse possit, nebulosa populari Lunam portuisse conspicui, ut contrarium apertissime sequatur. Quippe viuum est hoc iudicibus absurdum, neomenia civilis tempore Lunam sui videnda copiam fecisse. Fuit igitur popularis Neomenia, Lunaris. Adscribatur itaque locus iste ad illas auctoritates, quibus Athenies, ac Gracos ceteros lunari anno publice, ac civiliter usos esse monstravimus.

Nempe οὐτοις, non exacto genere sermonis. Laconice canes, ut ibidem traditur, uterum gerunt dies LIX, vel IX, vel LVIII; quam diueris varietatem ut uno verbo complectetur, texitam anni partem definivit. LIX dies lunaris est anni pars quinta. Sed Aristotelis expendenda verba sunt: καὶ δὲ οὐδὲ Λακωνίᾳ εἴτε μέση οὐδὲ εὐνότερος. τότε δὲ οὐταί εἴηνται καὶ δέσμοι οὐδεῖσθαι, οὐ τετράνταις εἰσέχει, οὐ δέκαταις μηδὲ. Si vicefima mensis plenilunum commisum est, non igitur lunaris mensis illi fuit. Nos de hoc Plutarchi testimonio copiose disseruimus in Notis ad Thesmifum. Ibi dierum trivium falsum esse, quod sumit Scaliger, unicum diem, & quidem Boedromionis vicefimum, Mysteris dicatum esse. Complures enim fuerunt, quorum primus in xv, ac plenilunum incurrit; quo & Eclipse illa contigit. Quocire tam hic locus, quam Plutarchi ejusdem in libro de gloria Athenien. alter, in quo Munychionis xv. die μεταλλών prater propter fuisse tradit, opinionem nostram rufus affirmant. Ostendunt enim id quod Geminus testatur, circa xv. diem popularium mensium plenilunia, & Eclipses accidisse. Fuit ergo lunaris mensium horum descrip. Sed de Plutarchi auctoritate proprio loco, hoc est libro ix. disputabitur.

Alter scriptor ejusdem locus ex Camilli vita petitus est, ubi victoriam Atheniensium ad Naxum contingisse scribit xxvi. die Boedromionis, in Plenilunio. Ergo xxi. Boedrom. Novilunium fuit. Verba Plutarchi sunt: πεντηκοντάριον δὲ φύσις αὐτοῖς τὸν οὐδὲν τὸν εἰλικρινέστερον, οὐ καλεσάς τεγμένην, οὐ βαρεστήν οὐδὲ τὸν μετελλών. Vicefima sexta die mensis Boedromionis ad Arbelam Athenies ad Naxum navali pralicio vicerunt, duce Chabria, Boedromone, in Plenilunio. Hic locus fuisse nobis tractatus est iisdem in Themistianis Notis; in quibus Scaliger castigatur, qui illud in utraque editione non vidit, ineptissimum esse verborum ilorum sententiam; secundum quam Arbelam, & Naxum duo disjunctissima loca in unum, euodemque conflantur. Mendum est igitur, quod interpunktionis omissione peperit, post τὸν οὐδένα. Vide que ad Themistium observata sunt, & qua postea de eodem argumento dicimus, cum agetur de Attica Periodo, quo toto unicō illo Plutarcheo loco, in modo loci, ac vitio, nimirum quotidiano pericitantibus prudentius creditur, quam

11
probabiliter, & coharenter dicatur. Ex quo omnes illae divinationes Scaligeri pereunt, quas de anno Metonis ex illo Diodori testimonio commentus est; de quibus secundo libro plura dicemus.

Quocirca primum ex duobus anni Graci fundamentis a Scaligero positis haecenus est eversum; cum id ostentum sit, civilem apud illos anni formam lunarem semper existit. Alterum de appendice bidui, & ιεράτει, totum est confitum: neque ullum, quo iustum probaret, apud antiquos testimonio repertum. Nam qui ιεράτει dies Athenis fuisse refert Ulpianus, idem quantum illos numerat, & quidem in anno lunari; nimis protempos quatuor de eccliv: ut cap.v. suprā vidimus. De biduo illo superfluo, quod ad cccix quotannis accesserit, mirum silentium. Similiter & illa diuersum exemplio, cuius apud Ciceronem mentio est, cum Scaligeriana ιεράτει non congruit. Cicero in Verrem. *Est consuendo Scindorum, ceterorumque Gracorum, quod suos dies, mensisque congruere volunt cum Solis, Lunaque rationibus, ut nonnumquam, si quid discrepet, examinat unum aliquem diem, aut summum biduum ex mensa, quos illi exerebantur nominant. Iten nonnumquam uno die longiorem mensem faciunt, aut biduo.* At Scaligeri alia dispositio est. Nam quod Cicero dicit, mensem interdum uno die breviorem esse, alias longiorem, id demum habere locum afferit, si ιεράτει sit in mente eodem, qui habet biduum illud adjectum. Nam si mensis idem habet ιεράτεις ιεράτει, & in eodem fiat ιεράτει, in omni Tetracterido mensis ultimus quarti anni habebit unum, & tringita dies tantum, cum tamen in aliis annis idem mensis habuerit xxxii. Sed cum fit ιεράτει habet tantum xxxi. Scaliger vero alteri mensi competere putat ιεράτει, alteri biduum ιεράτει. Quare aliam fuisse Tetracterido Syracusane rationem arbitratur, quam Attica. Unde nihil hic locus conjectum ejus adjuvat. Quoniam autem rufus alia divinatione putat non aliter Ciceronem intelligi posse, quam si eidem mensi ιεράτει, & ιεράτει accessio contingat, quod minime necesse videtur. Potius enim de uno dies aliquis, biduum detrahatur, & ad alterum adjungi. Verumtamen quoniam ipse sua sponte loci illius a se praesidium adjudicavit, patimur libenter, nihil opere nova illius opinioni in veterum auctoritate positum. Verissima porro Ciceroni interpretatio ex Gemino petenda est, qui de Octaeterido loquens, scribit ad eam trienum post annos xvi, addi consuevit; ac nonnumquam, ita Solis, Lunae rationibus exigentibus, detrahatur. Quod in sequenti libro plenus aperietur. Ob eam diuersum additionem accedit interdum, ut ιεράτει, five functio magistratum, qua ordinaria xxxv. diebus confitabat, uno amplius, id est xxxvi, occuparet, quod tradit Harpocratio. Nisi eo sensi xxxvi, vel xxxv. dies singulis ιεράτει praefixerit; quod cum mensum carorum dies triceni numerarentur, licet revera xxix, essent, ac postrem τετράδιο appellaretur, cum in eam vi annis, ex infrequentia mente, xxxv. dies essent, exnumerandi ratione, xxxvi. Scaliger vero qui & ιεράτει ιεράτει, & ιεράτει, & ιεράτει, mentionem fieri apud Auctores animadvertisit, consecutam sibi rem putavit, atque aliò, quam par erat, testimonia illa detrahit, quod commentum suum vetustatis suffragio muniret. Sed non satis est dierum hujusmodi meminisse Scriptores, nisi & quae in anno Graeco illorum administratio fuerit, & in exitum vergente, non ab Neomenia, vel initio mensis aliquius, Parapema suum exorbus est; sed ab ultimi mensis die xiiii. Exempli causa: quoniam in anno illo Scirrophorionis ιεράτει, ac celestis Neomenia congrebat Junii xv: civilis autem, hoc est Lunaris vitioli, Junii xvii, ac bidus popularis mensis ab exacio luxatus fuerat: Meton in fastis suis primum diem posuit eum, qui Junii xxvii respondebat; cui xiiii. Scirrophorionis adscriptis, cum esset civilis dumtaxat undecimus. Non fecit, opinor, ac Gregorius xiiii. in novi Kalendarii editione, quam ad Christianos principes misit, cum decem dies ab Octobri detrahendos edidisset, Kalendarium suum non ab anno invenit, sed a reliquis anni MDXXXII. anspicatus est. Sic Meton verisimile est, quo fuis ad novam anni correctionem veluti manu duceret, principium ab iis diebus duxisse, qui de anno, atque ejus postremo mensis supererent. Non dubium est, quin valde hoc

crobii, & Solini verba, qua octavo anno nonaginta dies appenos esse significant, sic interpretarunt; utres illi mensis non *aliquas* & uno in anno, sed paucitiam intercalati fuerint, nimurum anno **111, vi, & viii.** Si alter de anno Graco Scriptores illi fenserint, ego ambos errare non dubito. Longe enim meliori auctore nitimus, & antiquiore, Geminio, quo nemo de anno Graco plura ac praestantiora scripsit.

DE MENSIBUS ATTICIS.

C A P U T I X.

*Scaligeri doctrina lib. 1. pag. 28. & in Iag. Can. lib. 1.
& III.*

Duo sunt menses in Atticorum serie, quos Scaliger contra Gaza opinionem dispositi; Māmaēterion, & Anthesterion. Nam Gaza Māmaēterionem quartum ab Hecatombæone; Scaliger quintum eis pronunciat, eique Pyanepsiōnem anteponit. Anthesterionem Gaza sextum, Scaliger septimum facit. De Anthesterione recte mihi sentire, ac meritò Gazam reprehendisse videtur. Māmaēterionem verò quinto loco censendum aliquot rationibus colligit. Primum enim Plutarchus in Cesare scribit Posideonem esse Januarium. Idem porrò, Trātatu de Iside, & Oſtride Pyanepsiōnem esse Athyr Auguſtalem, id est Novembrem docet. Igitur Māmaēterion Decembris responderet. Quis enim alius inter Novembrem, & Januarium interjectus, hoc est inter Pyanepsiōnem, & Posideonem erit, quām Māmaēterion? Idem Plutarchus in Demosthene tres iſtos menses continuat, Μεγάλη τιμία, Βούδηραινα, Πιανεψίωνα. Sed & Pyanepsiōnem vocat στέργον μήνα, & circa Vergiliarium occultum collocat: & Aristophonis Schol. teſtatur in Attica rusticis πώ τε πόρον φύειν eo mente immolare ſolitos. Quod si ante arationem, & ſatiōnem incipit Pyanepsiōn, maniſtum elt à Decembris abfuſfe, & Novembri conveniſſe. Diodorus autem Siculus libro IIII, Māmaēterionem, & Posideonem continuat. Tum Harpocratio difterēt: Μαμαῖτεριον ὁ πέμπτη μήν μετὰ Αὐγούστου. Si Boëdromion eft ab Hecatombæone tertius; Posideon autem ſextus; quartus inter Boëdromionem, & Māmaēterionem erit Pyanepsiōn. Poſtrem Timocharis apud Ptolemaeū anno Nabonafari 466, qui erat 48. Calippi, Thoth VII, πιανεψίωνς τελθῶν, obſervavit Lunam cum ſpicia coniunctam. Convenit tempus VIII. Novemb. Ideo Neomenia Pyanepsiōnis Calippici congruit XVI. Octo. Hecatombæone autem illius anni copii XVIII. Julii. A XVII. Julii ad XVI. Octob. ſunt x. dies. Nam oſtuagia novem dies ſunt menses Lunares tres, quibus additâ Neomenia quarti mensis, ſunt xc. Ergo Neomenia Pyanepsiōnis eft quarti à Neomenia Hecatombæone.

C A P U T X

*Discutiuntur, ac refelluntur ea, quæ de mensibus Atticis
perparam docentur à Scaligero.*

In Animadversionibus, quas ante paucos annos ad Epiphanium edidimus, multa sunt à nobis de membris Atticis, & eorum ordine disputata contra Scaligerum. Quorum cùm proprius hic ipse sit locus, non solum repetenda necessaria sunt, sed & paulò überius eadem, accuratiisque tractanda. Quoniam autem, ut illuc professi sumus, quedam sunt à Scaligero recitè, quedam fecus contra Gazam constituta; quòd faciliter res tota percipiatur, subiectam Lectorum oculis dupli-
cem mensum Atticorum seriem, ut in Animadversio-
nibus fecimus.

<i>Ex Theodoro Gaza.</i>	<i>Ex Scaliger.</i>
ΘΕΡΙΝΟΙ.	ΘΕΡΙΝΟΙ.
Ἐκπατέσιον. Μεταγενίον. Βορδεριον.	Ἐκπατέσιον. Μεταγενίον. Βορδεριον.
ΟΠΩΡΙΝΟΙ.	ΟΠΩΡΙΝΟΙ.
Μαιματητέλον. Πονεψίων. Αἴθεστησάν.	Πυνανεψίων. Μαιματητέλον. Ποστιδεών.
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ.	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ.
Ποστεδών. Γαμιλιόν. Ἐλαφοβολιόν.	Γαμιλιόν. Αἴγενερεά. Ἐλαφοβολιόν.
ΕΑΡΙΝΟΙ.	ΕΑΡΙΝΟΙ.
Μοσσωχίον. Θαρζιλίον. Σκυρόφορον.	Μοσσωχίον. Θαρζιλίον. Σκυρόφορον.

Antheſterionem non inclinanti jam Autumno tri-
buendum eſſe, quod falſo Gaza creditit; ſed poſt Ga-
melionem ſub iplum veris initium locundam, reſte Scali-
geri animadverdit. In reliquo bifarium peccat: cum quod
Māmaeterionem quintum ab Hecatombaone facit, ac
Pyaneſpion ſubjicit; cum eo fit prior, ab Hecatomba-
one quartus: cum quod Poſideonem poſt brumam
incipere credit, & Januario reſpondere. Quod utrum
quām fit alienum à veritate, ex antiquorum teſli-
moniis eliciuntur.

Ut à Māmaeterione ordinar, quartum iplum ab He-
catombaone mēnſem eſſe, & Pyaneſpionem antecede-
re, nihil evidentiū quām Scaligeri ratiocinatio demon-
trat. Si enim Pyaneſpion Novembri reſpondet, Heca-
tombaone Julio, Metagittinum Auguſto, Boëdromion
Septembri; quis Octobri, præter Māmaeterionem,
congruit? Deinde Pyaneſpion in hybernū tempus
conſertur. Nam Theſimphoria, qua ſunt Cereris fa-
cra, Pyaneſpion celebrauit, ut Plutarchus in De Moſthene teltatur. Eadem autem in hyemem incidebant,
ut in Θεομοφορεῖσι Aristophanes oſtendit; qui Aga-
thones Poete fervum de Theſimphoriorum tempore ſic
loquentem facit:

αὐτὸς δὲ ἔγειτο πάχα.
Καὶ τὸ μελοποιὸν ἀρχόμενον, χειροποίησεν
Οὐρανοκάμψαντος τὸν σφραγῖδα ἐγένετο
Ἡνὸς μὲν τοῦτον ὑπέγειον τοῖς θεοῖς.
Ipsæ tunc gregis efficeret.
Nam modulos facerem amici. Tunc omnes est hinc,
Hand facit porrors et carminum insueti strophas.
Nisi relatis pondoit ad Salomon adspicit.

Nisi relitti prodeas ad Solem adiun.
Sunt & alia veterum testimonia, quæ à Gaza producta
diffimulavit Scaliger. Vetus est in primis Arifotelis lo-
cus ille vi. de hinc animal. cap. xxix, cùm de Cervo-
rum initu loqueritur: *νόσοις*, inquit, *γένετα μετ' ἀπ-*
κρύσος *εἰλίται* *βοηθείᾳ*, *μεγαπτεῖνται*. Cœnus post
Arcturum circa Boedromionem & Mamacterionem. Qui-
bus ex verbis recte Gaza concludit, Mamacterionem
paolo post Arcturi ortum incipere; alioqui frustra ipsum
cum Boedromione concinnet. Porro Arcturus circa
Autumnale aquinoctium ortitur. Nam Theophrastus

scipio florere scribit τελείωσις η, καὶ τομεῖσα. Et Galenus, ἐτι μέρουσιν τὸν ἔστω τὸ πέρα τελείωσις τὸ διάταξις τελείωσις, ἐτι μέρουσιν τὸ πέρα τοῦ καθεύδεσσι τοῦ περιπέμψεως εἰ. Est quidem præmaturum abietis seminariu orium Arcturi: quod tempus Septembri apud Romanos responderet. Ergo parum distat à Septembri Mamacterion. Deinde hoc quoque Gaza colligit, Mæmacterionem proximum esse Boëdromion. Quoties enim menfes duos connectit; ut circa tempus certum aliquid illis menfibus evenire Theophrastus afferat, nisi aliud significet, menfes eodem continuatos esse demonstrat. ut cum de bobus agit: ἀντορτα, inquit, τὸ σχῆμα αἱ βροῦ τελείωσις μέση, καὶ τὸ θεοφόρενα. Quod misto magis verum est, quando præterea certum anni tempus, & cardinem adjungit; ut τελείωσις, vel τελείωσις. Nam tum σεργοτας menfes illi censendi sunt. Ad scipio scribit idem Artilloites lib. vii. cap. xii., imbecillio-

LIBER PRIMUS CAE. X

LIBER PRIMUS CAP. X.
13
ta quaque, tam in piscium, quam in avium genere,
inguente hieme prius in commodiora loca migrare:
ut cunctimes antequaque grues: nō p̄d̄ p̄t̄cād̄ s̄ B̄n-
d̄p̄s̄iōn̄, t̄z̄ s̄ M̄āp̄t̄ēs̄. Ceterum grues
meni proximo ab eo, quo conurnes avolant, migrare
cerimus. Est igitur Māmācterion Boëdromionem conti-
nuus. Denique libro vi. cap. xi. testatur idem Aristoteles
inter γάτες, quos multelos Gaza nominat, cum
qui ἀσένεις dicitur, ἀπέραντος ὕψους Μαυραγγεῖον &
πλωί. Quod statim ab equinoctio contingere pīscatores
doceat. Hec ferē Gāza; quia Scaliger impune
præterit. In Posideone minus excusandus est; de quo ita
loquitur pag. 31. Quidē si Posideon est Januarius, (ut
sanè omnino verum est; cum Posideon semper post brumam
inciperet) Pyanepson autem est November, &c. Sed est
falsissimum Posideonem post brumam inchoare. Nam
ante τριῶν χρημάτων cœpisse declarat Aristoteles lib.
v. cap. ix. ubi de Thyndise loquens, ἵστη, inquit, ὁ
ἥρα πρῶτη τὸν οὐρανὸν & Ποσειδῶνα τεθῆ τριῶν. Pri-
mus partus circa Posideonem ante brumale solstitium editur.
Deinde Gamelion proximus est à Posideone: de quo
Aristoteles libro i. Meteor. cap. vi. Ibi visum est co-
metem scribit Gamelione meni, τεθῆ τριῶν ἵτη τὸ
τριῶν χρημάτων: cum Sol circa hibernum solstitium versare-
tur. Si Gamelion est τεθῆ τριῶν, ergo Posideon ante τριῶν.
Ita Theophrastus lib. vii. i. cap. i. arationis unum
tempus esse definit, τεθῆ τριῶν χρημάτων, Γαμελίον & πλωί.
Præterea tam expresa sunt apud Ptolemaeum ea de re
telimonia, ut ne mutire quidem Scaligerianis lieeat
Ptolemaeus enim libro iv. pag. 105. Graecæ editionis,
& lib. vii. cap. iii. veterum astrologorum observatio-
nes commemorat; in quibus quoniam Atticorum men-
sium diserta sit mentio, cum ceterorum, tum Posideo-
nius locus qui fuerit animadvertisit. At in illis omnibus
Posideon τριῶν antecedat, & majorē Decembrem pat-
tem, nonnumquam & Novembrem, occupat. Principio
pag. 105. tres Lunares Eclipses percenſet, quarum prima
Phanostrato Archonte, Posideone meni contigit,
anno Nabonassari 366, Thoth. 26. Annus erat periodi

Juliana 4331. Decembri 23. Ex quo manifestum Posideonis Neomeniam ix. ejusdem mensis iniisse. Sequenti anno Juliano, hoc est per Jul. 4332, Nabonastri 367. Thoth. 16. Posideonem priore, eclipsi alia notaria Archonte Ebione; cuius tempus in Decembri xii. congruit. Igitur Neomenia cadit in xxviii. November, cum xv. saltē dies in Decem. xi. incident. Quamobrem unus dumtaxat Harpocratioris locus Harpo-
siderio suffragatur, in quo disertus, ac circa ambae crationis Māmaēterion quintus mensis appellatur. Cum hoc locus dif-
ficit Lexicon vetus Henrici Stephani, ut in Appendice penditur.
Thefauri refert ipse, quod Μαγιστρεῖνα post Py-
thagorion subiecti. Ita enim Atticorum mensis Graecē
Latine describuntur.

ONOMATA ΜΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΑΘΗΝΑΙΟΤΣ.

Εὐκαπημένων, ὁ καὶ Κρόνος	ὁ Δεπτίμενος.
Μεταγνήσιον	ὁ Οὐκτάδενος.
Πυκνωφίαν	ὁ Δεκέμβριος.
Μαραχτηράν	ὁ Γανάριος.
Διωνάν ὁ καὶ Ποσειδέων	ὁ Φεργαλαῖος.
Γαμηλίων	ὁ Μάρτιος.
Αγριετεύσιν	ὁ Απριλίος.
Εἰλαφηβολίων	ὁ Μάιος.
Μαινυχίων	ὁ Ιούνιος.
Θαρρηλιῶν	ὁ Γιούλιος.
Σειριζοφοριῶν	ὁ Αύγουστος.

Ex idem disputationis fontibus argumenta diluntur omnia, quibus uterque ille error a Scaligero defenditur. Primum enim quod Plutarchus in *Julie Posidoneum* cum Januario comparat, de incerte dumtaxat Januario loquitur: *χειροπέδης τον Ιανουάριον, οικονόμος ταραχής μέλος.* Et *τον 8^ο αὐτούς περιείχεται η λίθινης.* Circa hibernum solstitium, incerte Januario mense, qui quidem *Posidoneum Atticum* dici queat. Non est autem negandum Posidoneum plerunque Januarii partem occupare, præfertim *δέκανον*, & intercalarem. Idem autem Pyaneptionem recte cum Novembri componit; quod & nos facimus. Ideo & *Mammatiōnē Opibri*, *Posidoneum* cum *Novembri* agreesat. Metapagitionem.

rio; liquet Hecatombaenom Octobri congruere, ab
eoque quartum esse Māmaēterionem, non quintum.
Quocirca nos Harpocrationi, & veteri illi Lexico Epi-
phanium opponimus: cum tres illi de anno Attico
hexo, ejusque mensibus capendi sint: uti fuisis annis
iv. docebuntur; ubi et Harpocratiōnis locum diligenter
expedemus. Idem porro Stephanus ex Plutarcho in
Aristide, non abfure colligis Boëdromion proximum
esse Māmaēterionem. Arianus verò vīctoriam Iſcam,
quam in Cilicia Alexander M. obtinuit Archonte Ni-
colstrato, Māmaēterio menſe contigitore refert. Ibi
Interpres Jauariorum vertit. Quod si vērum est; Ari-
anus annum Julianum Atticum, ejusque mēnēs in
anno, cūm iſta scrifit, habuit ut & Plutarchus non ra-
rō solet. Etenim hibernum ex eo menſe fuisse conje-
ctamur, quod Curtius paulo post vīctoriam Alexandri-
num in Syriam profectus eſt scribit lib. IIII, &
Parimentionem Damascum misit: ac tun & ingens fuisse
frigus, & procella ſubito nivem effulgam, & humum ge-
lū ruffigae, quæ utique in Octobri, aut Novembri non-
dum illa in regione continguit. Hecatombaenū lunari
neomenia ex Tabulis nostris lunariis Prūcenis ca-
dit in Junii xxiij, feria 2, 23, 31, 47°, vel Julii 1, feria
III. Cyclo Solis XII. lit. FE, Luna x^o. Est enim
annus Julianæ periodi 4381, ut refert Diodorus,
quo Archon fuit Nicocrates, quem Nicolaotus Ari-
anus vocat, anno IV. Olymp. CX. Māmaēterion por-
rō lunaris ordine quartus iniit Sept. XXVII, feria
VII, hora poſt medianum noctem 13, 43°, 57' . Veriſimile
est iſiutor Arianus ad fixos & Julianos Athēnienſes
rēputūs unigōt, & tāto rēputūs. Caudūt hodie Scirrhophorione,
vel Hecatombaenū, quaſi paulidū ante, & poſt ſolitū.
Hic et ergo Scirrhophorionis, Hecatombaenū ſitus
ut, ille ἡ τριτὸν μηνὸν, hic τέταρτον ſep̄e conſi-
dat. Accedit & Ariftoteles, qui libro v. Hisfor. cap. XI,
Thymnos ait parere Επαντεῖαν @ ἡ τριτὸν θεοὺς.
Clariss. idipsum Theophratus offendit, cum lib. III.
cap. VI, ubi de pīce generatione agit, ita loquitur:
Pīcam, & abiectū τρίτη δρύαινθι θάλασσῃ, τῷ μὲν πάντων
ἀρχῇ ταῦται, εὐθὺς ἵπποις Θερμηλίῳ. Τῇ δὲ τρίτῃ
Αἰγαίουν τῷ τελευτῇ, η μητρὶ πάντων μηνῶν θηταὶ
λεπτοὶ σὲ & Συνισταὶ πλεύτη λίγανται, τῇ τρίτῃ θα-
λαττίσιοις καὶ πεντακισκελεῖς μηνῶν θηταὶ τοῖς
μηνὶς Επαντεῖαιν. Ter germinare: priuū germen
ineunte vere, sub initiuū Thargelionis emittere, alterum in-
terjectū triginta, & paulo amplius diueb, exēcute Scirr-
ophorone, terium poſt quindecim dies, circa ſextum, vel
decimūtū Hecatombaenū diem. Quo ex loco manifefitum
eft Scirrhophorionem statim poſt Thargelionem ſequi;
Hecatombaenū vero poſt Scirrhophorionem. Item
Thargelionem ἀρχῇ ταῦται, inēunte vere contingere. Ubi
Gaza vehementer altuat, quoniam ἄρρον putat eſt ſum-
mum, & affectum. Verum priuū, & iniens potius
ſignificat. Ita Galenus comment. 3 ad Aphorismum
Hippocratis XVIII. Καὶ μὲν ἀρχές, οἱ μὲν ταῦται, οἱ ἄρχες τοῖς
& οἱ μεῖδες, οἱ οἱ τετταὶ τετταῖοι: ſcribit ἀρχὴς τετταῖος
idem eſt atque inēunte. Οὐδεὶν τοῦτο δεκτὸν
θέτει.

C A P U T X I

De recta mensura Atticorum serierum

UT in Pyanepsonis, ac Posideonis situ Gazam im-
merito reprehendit Scaliger; sic in Anteheristerione
jure redarguit: quem Gaza Pyanepsoni subjecerat:
Scaliger Gamelion proximum esse verissime demon-
strat. Nunc quoniam non id hoc in opere dumtaxat
agitur, ut Scaligeri errata refellantur: sed ut ipsi quo-
que quid probabilius in quaque disputatione sit, lection-
ibus explicemus; proponendum breviter, quis Attri-
corum mensum ordo tre ipsa fuerit, quæcumq[ue] singuli lo-
cum in anno Juliano tenuerint; ac poltremo q[ui]s effet
anni cardo, intra quem primi mensis initia confiserent.
Mensem Atticorum ~~exorsus~~ p[ro]p[ter] huiusmodi.

Qui quidem ordo, ut ne sola affirmantis auctoritate nitatur, veterum testimonis singillatum adstructur.

Primus anni mensis Hecatombæon fuit; huic proximi Metatirion. & Baôdrenion. D.

tagitum, & Boëdromion. De-	monsthenes enim Olynthi verbis	Quartus est Mæmacterion, de quo suprà fusis eginis.
iſſer demonstrat: καὶ μὲν τοῦτο	δεῖλεντ̄ οὐ ἔισται τέττα, Εὐκ-	Quintus Pyaneption; quod indicem patet. Sed Plu-
πολεμίου, Μεγάλουν, Βοὲδρο-	μησαν, Μεγάλουν, Βοὲδρο-	tarchi locus conturbat, quem Gaza protrect ex vita The-
πον. Post haec claps jam aeno-	μησαν, Μεγάλουν, Βοὲδρο-	sci. Ait enim Theseum septimo Pyaneptionis, εἰ δέοντα
isto, Hecatombas, Metagintonis.	Εὐκολούντας. Et mox ait, Oschoforia celebrari, ὃν συνειχόμενος	Εὐκολούντας. Et mox ait, Oschoforia celebrari, ὃν συνειχόμενος
Γαμματι-	ίτωρες εἴπενται: hoc est cum Autumnales fructus com-	portarentur. Sed vel Gilfus est Pyaneptionis, et The-
ματι-	πορτarentur. Sed vel Gilfus est Pyaneptionis, et The-	sceris.
ματι-	ματι-	Pyan-
ματι-	ματι-	pio.

Sextus mensis est Poideion, ut ante τερψίς ab Ari-Poideion stotele, aliisque collocatur, ut supra demonstratum est: idemque Gamelionem proximè precedit. Itaque

*προτελέων πάρα πολύ. Ilium captum
est inclinante Jane vere, diebus ante Solstitialium effusum
xvii, Thargelionis xxiii, pro et atque Atheniensis tem-
proba Hecatius Stephanus, et Scaliger. Imprimit enim
vernus esse mensem aperte την αεισθάνειν Democritus
nones indicat; cum Pythagororum decretum afferat, quod
την αεισθάνειν ημέραν, et noctem, et di-*

... etiam pro se alijs zodiacis temporis numerant. Viginis porr̄ superfluitas dies ad annum illum explicant post solitum reficiunt. Si post Thargelionis diem xxiiij ad annum complurere dicitur

lib. vii. cap. 3. refert, Antehesterioria nonemnia init Januarii xxii., anno xvii. periodi prime Calippice. Praeterea Athenaeus lib. viii. p. 25. s. a. dicitur.

menes Anthepherion, & Elaphbelion. Plutarchus in Sulla captas ait Athenas mense Martio, ejusque Kalends,

Menses Attici.
Ἐκταπεῖσαν.
Μετρητικά.
Βοηθημάν.
Μαιμακτηλάν.
Πυασείλαν.
Ποστεδέων.
Γαύμηλιών.
Δ' θετησάλαν.
Ε λαφυσολιών.
Μενυχιών.
Θεργυλιών.
Σκιρρόφολιών.

lendis, qui dies ferè in novilunium Anthesterioris mensis incidit. Sed quod addit novilunium Anthesteriorum in Kal. Martii convere, falsum est, ut polte videamus. Accedat & Philostratus, qui Atheniensium puerorum trimos ait floribus coronatos Anthesterione menfe. Harpocration denique, & Suidas Ἀθηναὶ, plū a hunc effetantur: & ex illo nominis hanc originem adserunt, *προτότοκοι οἱ εὐ πάτερες τῶν*.

Nonus est Elaphebolion; quem Thucydides post hunc
mem locat, cum sit, πρωτεύον τοιοῦτος initas esse Λα-
κεσσόν, πλάτων τοιοῦτος καὶ κείμενος, εἴς την Ἀπο-
Πτoleμαῖον in observatione Timocharidis, Elaphebo-
lio Neomenia incident in Februario XXII.

Scanger panitia negat **Hecatobea** neomenium ante solstitium indicant, civilis aquæ anni, atque lunaris, ac ne istud accideret umquam, solidi intercalatio ne mensis obviabit item. Solstitium autem interpretatur non punctum ipsum, quo Sol Cancerum ingredire, sed opus est adhuc etiam etiam per annos.

Duodecimus est Scirrhophorion; cui proximè succedere Hecatombæonem superiora omnia demonstrant.

C A P U T X I I.

*Quis anni Cardo Atheniensibus potissimum fuerit, quis
mensum situs in anno Juliano, ac de Em-
bolimo mense.*

In lunaris anni descriptione naturæ consentaneum videtur, ut in eis calculus superflui dies, ex iisque conflati mensis intercalares conjiciantur. Tametsi ~~negynios~~ interdum, ac methodi gratia, vel ob aliam causam, quæ ex hominum voluntate pendet, non id servatur perpetuò; sed interdum Embolimis mensis labentem annuum, ac medium occupat. Quod in decem-novennali concordias omnes inter se contineat, aut octavam Cancer partem summovetur: itaque Olympici agones in Iulium, mensem vel Augustum inciderint, numquam in Junium: propterea quod primi mensis decimo quinto die, id est plenilunio celebrabantur. Hoc autem non nisi post solstitium accidere poterat, cum Nocomenia numquam Solstitii terminos antevertentes. Hujus sententia vis omnis in Platonic loco illo posita est. lib. vi de

Cyclo Computitae veteres fecuti sunt. Nam, ut ex Beda colligitur, & in sexto libro declarabitur, Mensis intercalaris modò in Decembrem, modò in Septembrem, alias in mensem alterum cadebat. Apud Atheneum, B. P. Etiam in aliis annis, non raro, in

niens Posideon Embolimus fuit in anno populari; quod ex Ptolemyo concluditur. Apud quem in observationis lunaris deliquit Ποσιδεων^α φεγγίς mentio fit, pag. 105. Quare fuit alius δέλης^α, & intercalaris hic mensis fuit. Contigit autem defectio illa anno Nabonassari ccc.xvii. Olymp. xcix. anno 2. Per Jul. 4332. antequam Perdu-
s Calippica prodidet, post inventam à Metone En-
neadecaeteridem: cum nihilominus ab aëstro solstitiali, &
Hecatombæone annus Atticus inciperet. Siquidem Pla-
to, qui ante hoc tempus disputantem inducit Socratem,
τὸν ζωγράφον τὸν ἀριστονόμον, post γεννήσις τοντούς
constituit. Ma-
nifestum est itaque Scirrrophorionem in usu civili inter-
calatum non fuisse; sed fextum mensem, id est Posi-
deonem. Quod ipsum Dionyssius Hilarcum, lib. i. fi-
gnificat; ubi de Ilii excidio differens, ὅτε φεγγον^α
επειδή συνιδεῖται, ερεβεις πολλαὶ τοῦτον.

Quod autem Hecatombaonis neomenia Junio mensa, & ante Solstitium sapientis inierit, probatur ex eius primum, quod Theophrastus lib. vii. cap. i. de duplici ratione loquens: Χειμενίων, inquit, αρχή μὲν τοῦ φθινοπώντος, οὐδὲν δέ τοι πάλιν, μετὰ τὸ παῦσθαι τοῦ χειμενίου, οὐδὲν δέ τοι πάλιν, μετὰ τὸ παῦσθαι τοῦ παῖδεων, οὐδὲν δέ τοι πάλιν. Hiberna aerationis initium est, post effervescere solstitium, Metagimnitione inservit: secunda vero post hibernum solstitium, Gamelionem mercede. Vides perinde Metagimnitonem post regnos Iepidas sequi, ut Gamelionem post χειμενίων. Ut igitur Poli-

DE DOCTRINA TEMPORUM,

deon, qui Gamelionem, proxime precedit, incipit ante Solstitium hibernum; ita Hecatombaon ultimum Solstitium antecedit, alioquin si post Solstitium Hecatombaon sequeretur, hunc ipsum, non Metagitionem nominaretur. Deinde ex Ptolemaicis observationibus, in Calippica periodo idem efficitur. Inter eas enim, quae lib. vii. cap. iii. commemorantur, una est in anno XLVII. periodi, in qua Anthesterion caput xxii. Januarii. Ergo Hecatombaon xiii. Junii. Nam intercalaris mensis fuit Posideon, non Scirrophorion. Item anno XXXVI. periodi Calippica, Juliania vero periodi 4420, Elaphobolion initum xxxii. Februario. Ergo Hecatombaon xxi. Junii. De quo in libro secundo uberius differendum erit.

Quamobrem ita censeo; Hecatombaonem nonnumquam paulo ante Solstitium incepisse: ita ut Junii maxima pars Scirrophorioni conveniret. Hinc est, quod Plinius lib. ix. cap. li. menses illos tres, Munichionem, Thargelionem, & Scirrophorionem, quibus plesioque pescum parere scribit Aristoteles lib. v. Hist. cap. xi. ita reddiderit Plurimi, inquit, *piscium tribus mensibus Aprilis, Maii, Junio*. Reliquorum mensum hic ferme situs erat: Metagition Augusto respondebat, & interdum Julio: Boëdromion Septembri, sub Arcturi ortum, ut supra dictum est. Nam Alexandri tempore, cum Darius vicit, Plenilunium eclipticum Boëdromionis mensis contigit xx. Septembri. Mamacterion post Äquinoctium Autunnale, ut supra demonstratum est. Pyanepson Novembri fere incipit. Posideon Decembri, Gamelion Januario: interdum exente Decembri: Anthesterion Februario; & exente Januario: Elaphobolion Martio, & exente Februario: Munichion post vernum fere Äquinoctium: Thargelion Maii; Scirrophorion Junio responderet. Quae omnia partim ex antecedentibus patent; partim ubi ad Calippican periodum ventum erit, accuratis tractabuntur.

De Platonis autem loco, in quo post Solstitium annus novum exordiri significat, sic statuo: nequam penditur, ex illo necessefari concludi; Hecatombaonem Neomeniam perpetuo post solstitium iniisse. Primum aliam in sua republica ordinacionem anni Plato sequi potuit. Deinde quodammodo Hecatombaonem post solstitium inciperet, ideo primum mensem in idem tempus concipi. Veluti cum Aristoteles, & Theophrastus Gamelionem exempli causa post *τερμὸν χειρόποιον* locant, non sic accipicendum est, ut ejus initium semper post *τερμὸν* indicat: cum nonnumquam eas antevertat.

Antequam ab hac mensura disputatione recedamus, duo paucis perfringenda sunt; alterum, quod ex Plutarcho Scaliger obseruat; Boëdromionis secundam semper Athenis eximi consuevit. Sed is femei dumtaxa istud in commentaria Tetraeteride sua contingere docuit. Ego id quotannis factum exstimo; ut extra ordinem causas effet Boëdromion: & sequens Mamacterion plenus: de quo nihil nisi divinando a nobis affirmari potest. Alterum est, quod ab Hierophantis dicuntur, quatuor annis exactis, intercalatum putat Scaliger inter viii. & ix. Julii, id verò futile, ac vanum videt. Nam ab ix. Julii semper annum incepisse, quod illi velut principium, & *ἀρχὴν ἀρχῆς* usurparit, commentitum est: ut ex iis constar, que adversus fictam anni Græci formam hucusque disputata sunt.

DE OLYMPICA PERIODO.

CAPUT XIII.

Summa Scaligeriana doctrina. Lib. i. de Emend. P. 35. & Isag. Can. L. 1. Cap. VII. & Lib. III. C. VI.

I. **V**ETUS illud oraculum Græcis editum erat, ut *τέσσα* sacrificarent; *καὶ τεσσάρες*, *τριῶν*, *τεσσάρες*. Cui ut parent, visum illis est, ut maximæ Panegyres, quales erant Olympiades, & Pythiades, mensa mero Lunari celebrarentur, & ea certis circuitibus in orbem redirent, & metas Solis consequerentur; quod unico Embolismorum remedio fit. Itaque statuerunt annum diocidem plenorum mensum, quibus appendices dies binos annexerent. Quorum annorum quatuor ad

VI. Construatur modo tabula LXVI. annorum primi mensis Elidenium. Primus ordo habeat numerum annorum.

Secundus

LIBER PRIMUS. CAP. XIV.

Secundus Cyclum Luna. Tertius dies Gracorum anno Julianis. Quintus *τερμὸν χειρόποιον*, quae sunt ab VIII. Iulium collectos. Quartus locum Neomenia in Mensibus IIII usque ad Neomeniam Hecatombaonis.

TABULA NEOMENIARUM PRIMI MENSIS
Elidensis in annis Periodi Olympicæ.

Anni Perio- di.	Dies colle- cti.	Neo- menia primi mensis.	anno	Anni Perio- di.	Dies colle- cti.	Neo- menia primi mensis.	anno
I	5	392	9 Julii	XXXVII	3	13533	31 Jul.
II	6	754	5 Aug.	XXXVIII	4	13895	28 Jul.
III	7	1116	2 Aug.	XXXIX	5	14257	25 Jul.
IV	8	1476	29 Jul.	XL	6	14617	21 Jul.
dīmēz.				dīmēz.			
V	9	1838	24 Jul.	XLI	7	14979	16 Jul.
VI	10	2200	21 Jul.	XLII	8	15341	13 Jul.
VII	11	2562	18 Jul.	XLIII	9	15733	10 Jul.
VIII	12	2923	14 Jul.	XLIV	10	16094	5 Aug.
iēz̄ ap.				iēz̄ ap.			
IX	13	3315	10 Jul.	XLV	11	16456	1 Aug.
X	14	3677	6 Aug.	XLVI	12	16818	29 Jul.
XI	15	4039	3 Aug.	XLVII	13	17182	26 Jul.
XII	16	4400	30 Jul.	XLVIII	14	17541	22 Jul.
iēz̄ ap.				iēz̄ ap.			
XIII	17	4762	26 Jul.	XLIX	15	17903	18 Jul.
XIV	18	5124	23 Jul.	L	16	18265	15 Jul.
XV	19	5486	20 Jul.	LI	17	18627	12 Jul.
XVI	1	5846	16 Jul.	LII	18	19017	7 Aug.
iēz̄ ap.				iēz̄ ap.			
XVII	2	6208	12 Jul.	LIII	19	19379	3 Aug.
XVIII	3	6600	9 Jul.	LIV	1	19741	31 Jul.
XIX	4	6962	5 Aug.	LV	2	20103	28 Jul.
XX	5	7323	1 Aug.	LVI	3	20464	24 Jul.
iēz̄ ap.				iēz̄ ap.			
XXI	6	7686	27 Jul.	LVII	4	20826	20 Jul.
XXII	7	8047	24 Jul.	LVIII	5	21188	17 Jul.
XXIII	8	8409	21 Jul.	LIX	6	21550	14 Jul.
XXIV	9	8770	17 Jul.	LX	7	21940	10 Jul.
iēz̄ ap.				iēz̄ ap.			
XXV	10	9133	13 Jul.	LXI	8	22302	4 Aug.
XXVI	11	9524	10 Jul.	LXII	9	22664	1 Aug.
XXVII	12	9886	6 Aug.	LXIII	10	23026	29 Jul.
XXVIII	13	10247	2 Aug.	LXIV	11	23388	25 Jul.
iēz̄ ap.				iēz̄ ap.			
XXIX	14	10609	29 Jul.	LXV	12	23750	21 Jul.
XXX	15	10971	26 Jul.	LXVI	13	24112	18 Jul.
XXXI	16	11333	23 Jul.	LXVII	14	24474	15 Jul.
XXXII	17	11694	19 Jul.	LXVIII	15	24865	11 Jul.
iēz̄ ap.				iēz̄ ap.			
XXXIII	18	12056	15 Jul.	LXIX	16	25227	6 Aug.
XXXIV	19	12418	12 Jul.	LXX	17	25589	3 Aug.
XXXV	1	12810	9 Jul.	LXXI	18	25951	31 Jul.
XXXVI	2	13171	4 Aug.	LXXII	19	26312	27 Jul.
iēz̄ ap.				iēz̄ ap.			
LXXIII	1	26674	23 Jul.	LXXIV	2	27036	20 Jul.
LXXV	3	27398	17 Jul.	LXXVI	4	27759	13 Jul.

Hæc est Olympia Scaligeriana periodus, ad quam reliquorum Græci populorum Periodi directæ sunt. Quæ quidem omnes in Cyclo Luna cum Olympia concubant, sed tempore discrepabant. Nam annus, exempli causâ, Tetraeteridis Attica tertius, erat Olympia primus. Etiam omnes Periodi in anno primo Novilunium habebant ix. Julii; & primus mensis singulare Tetraeteridum lunaris erat. Sed cum unus, ut putatur Olympia, Tetraeteridis annus primus ageretur, alterius, videlicet Attica, tertius occurret. Quæ omnia in Elencho fuisse declarabimus.

ELENCHUS SCALIGERIANÆ DOCTRINÆ.

CAPUT XIV.

Olympica Periodi structura commentitia reflittur.

Cum Olympia Periodus ex anni Græci contextu, ac dispositione tota conficit, prima hæc adversus Parte I.

Ex iis, quæ de anno Græco scriptores antiqui, ac præterim Geminus, & Censorinus referunt; quorum testimonia suprà recitata sunt; perspicuum est Græcos veteres nullo alio annorum orbe, quam Tetraeteridum, vel Octaeteridum *παραπλανόμενος* fuisse. Successit iis Metonica Periodus, annorum novem ac decem; quam tamen vix est, ut populari confuetudine sanctam arbitramur: cum per octo annorum curriculum evoluta fuisse tempora Geminus autem valde bonus, & vetus afferat. Metonicam deinde Periodum Calippus recensuit, ac LXVI annorum circumvenit; cuius nullum adulterium sensum pervenisse, sed a peritis tantum, & Astro-

nomis